

Handläggare  
Razieh Zeinoddin  
Telefon: 08-50822020

Till  
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd  
2021-02-25

# Verksamhetsplan 2021

## Gröndals förskolor

## Innehållsförteckning

<b>Inledning.....</b>	<b>3</b>
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	6
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	6
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	6
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	10
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	10
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	11
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	13
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	13
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	14
<b>Redovisning av ekonomi.....</b>	<b>17</b>
Resursanvändning.....	17
Budget 2021.....	17
<b>Övrigt.....</b>	<b>18</b>

## Inledning

*Alla kommunala förskolor i den nya stadsdelen Hägersten-Älvsjö har en gemensam riktning med likvärdighet och hög kvalitet som mål. Sedan 1 juli 2020 utgör våra förskolor den största kommunala förskoleavdelningen i Stockholms stad. Vårt övergripande och gemensamma kvalitets- och utvecklingsarbete under 2021 kommer i hög grad att präglas av att skapa en gemensam plattform att utgå ifrån i den nya stadsdelen. Även den pågående pandemin har påverkat våra verksamheter under en stor del av 2020 och påverkar hur vi planerar för våra gemensamma utvecklingsarbeten under 2021.*

*Vi ska fortsätta de utvecklingsarbeten vi påbörjat under andra halvåret 2020. Vi ska stanna kvar i våra kompetensutvecklingsinsatser för att skapa sammanhang och fördjupa våra kunskaper. Vi ska fortsätta arbetet med att skapa gemensamma strukturer för kvalitet och utveckling och vi ska revidera och utforma gemensamma riktlinjer och ställningstaganden för våra förskolor.*

*Förskolans medarbetare ska genom denna inriktning få arbetsro och möjlighet att fortsätta utveckla undervisningen tillsammans med kollegorna på den egna förskolan.*

### Värdegrund

Hos oss är alla välkomna, delaktiga, ingår i demokratiska processer och utforskande undervisning sammanvävt med omsorg och lek. Vår verksamhet bygger på ett gemensamt lärande. Tillsammans lägger vi grunden för det livslånga lärandet och skapar en trygg och lärorik miljö för alla barn. Vi ger barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Vi pedagoger har en viktig roll i att bidra till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla.

Ingen ska känna sig kränkt i våra förskolor. Gröndals förskolor har en miljö som präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Ett tillåtande klimat och ett lösningsinriktat förhållningssätt ska möjliggöra för såväl barn som vårdnadshavare, medarbetare och ledning att kunna ta upp funderingar och synpunkter.

Medarbetarna fångar upp och bemöter barnens och vårdnadshavarnas olika funderingar och synpunkter. Genom att ge barnen inflytande över sin vardag skapar vi förutsättningar för delaktighet för barnen.

### Verksamhetsbeskrivning

Gröndals förskolor består av nio förskolor, Bryggan, Gröndalsgården, Hamngården, Karlavagnen, Rosteriet, Sjöbjörnen, Trekanten, Udden och Viken, med totalt 39 grupper. Snittet för antal barn inskrivna i januari är 673 barn. Antal anställda som arbetar i barngrupp uppgår till: 140 tjänster varav 34% är förskollärare och 66% barnskötare.

Förskolan Trekanten kommer efter sommaren 2021 att läggas ned. Detta på grund av vikande barnantal i stadsdelen samt lokaler som inte är ändamålsenliga och är i stort behov av underhåll.

Enhetens ledningsgrupp består av rektor, tre biträdande rektorer och en administratör.

### Verksamhetsidé

Den pedagogiska verksamheten utgår ifrån målen i förskolans läroplan, skollagen, barnkonventionen, aktiva åtgärder och plan mot kränkande behandling samt stadens nämndmål som blir våra särskilda gemensamma pedagogiska mål.

Barn lär sig genom lek, socialt samspel, utforskande och skapande men också genom att iaktta, samtala och reflektera. Vi erbjuder en mångsidig och sammanhängande utbildning med varierande, utmanande och stimulerande undervisningsmiljöer som lockar till lek och lärande. Utbildningen ger barnen möjlighet att upptäcka och förundras, pröva och utforska. Vi tar tillvara barnens egna erfarenheter, behov och intressen men utmanar dem också vidare genom att inspirera till nya upptäckter och erfarenheter. Fantasi, kreativitet, lustfyllt lärande och lek bidrar till att synliggöra och inspirera barnens nyfikenhet och att utforska och upptäcka omvärlden. Vi reflekterar över hur vi kan utmana barnens tankar och teorier för att vidga deras perspektiv. Vi är närvarande och nyfikna pedagoger som strävar efter att ställa produktiva, öppna frågor. Genom att förbinda olika kunskapsområden med normer och värden i undervisning, bjuder vi in till ett gemensamt utforskande av omvärlden tillsammans med barnen.

Vår roll som medforskande pedagoger är att utforska, upptäcka, dokumentera, reflektera och lära tillsammans med barnen. Vi erbjuder undervisningsmiljöer som skapar förutsättningar för barnen att kunna utveckla sitt språk, kommunikation och olika uttrycksformer.

Föräldrasamverkan är en viktig förutsättning för att vi ska nå goda resultat i vårt arbete. Den dagliga dialogen är en viktig aspekt i samverkan med hemmet. Vi erbjuder även förskoleråd, utvecklingssamtal, föräldramöten och föräldraaktiv inskolning. En viktig förutsättning för att barnen ska få en bra förskoleperiod är att skapa trygga relationer mellan hem och förskola.

### **Från enhetsmål till uppföljning**

Utifrån Kommunfullmäktige (KF) inriktningsmål formulerar Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnden nämndmålen. I år har enheten 5 nämndmål att förhålla sig till. Nämndmålen ska brytas ner till enhetsmål. Förskoleverksamheten i stadsdelen har i år gemensamma enhetsmål.

Enhetens ledningsgrupp har med utgångspunkt från nämndmålen, tagit fram förväntat resultat, arbetssätt och uppföljningsmetoder. Under december presenterades förslaget till verksamhetsplanen och pedagogerna fick möjlighet att delta i diskussioner kring dessa och påverka formuleringarna. Under planeringsdagen i januari hade vi genomgång av verksamhetsplanen för samtliga medarbetare inom enheten.

2021 års enhetsmål är:

- Varje barn i Gröndals förskolor möts av lärmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner.
- Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.
- Enhetens medarbetare arbetar aktivt för att göra miljövänliga val i verksamheten.
- Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi.
- Enhetens medarbetare är professionella, engagerade och har en hälsosam arbetsmiljö.

Under året kommer enhetsmålen och läroplansmålen kontinuerligt följas upp genom

pedagogiska dokumentationer, WKI, T1, T2 och brukarundersökningen.

Utvärdering och uppföljning sker kontinuerligt under reflektionsmötena. Biträdande rektorer följer och stödjer arbetslagen genom att delta på arbetslagens reflektionsmötena två gånger per termin.

### **Utvecklingsområden**

Vår ambition är att kunna skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn och pedagoger för att de ska kunna utvecklas i vår verksamhet. Detta är ett långsiktigt mål och arbetet kommer att fortgå under längre tid. Under året kommer vi att arbeta fram gemensamma ställningstaganden kring våra undervisningsmiljöer. De områden vi främst kommer att fokusera på är:

#### **Utveckla arbetet med Barnkonventionen**

Vi behöver tillämpa och tolka Barnkonventionen och implementera den i utbildningen. Under året kommer vi fördjupa oss i Barnkonventionen genom olika insatser som till exempel inköp av litteratur och diskussion på nätverksmötena för förskollärare och barnskötare.

#### **Implementering av läroplanen**

Vi kommer att arbeta med implementering av den nya läroplanen. Ledningen inom enheten har under 2019 gått på fortbildningar kring detta. Pedagogerna kommer genom olika nätverk och andra mötesformer att kunna ta del av dessa kunskaper samt utbyta tankar och idéer om olika områden i läroplanen, så som hållbar utveckling, och begrepp som synliggörs på ett nytt eller tydligare sätt: t ex omsorg och undervisning.

#### **Digitalisering**

Ett utvecklingsområde för hela enheten är att inkludera digitala verktyg i undervisningen. Vi kommer under året att fortsätta ha nätverk kring digitalisering. Vi ökar kompetensen kring programmering samt inkludering av digitala verktyg i undervisningen med hjälp av olika aktörer. Barnen ska ges möjlighet att grundlägga ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att de på sikt ska kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.

#### **SKA**


Det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas. Vår ambition är att skapa likvärdiga möjligheter för förskollärarna och arbetslagen att kunna systematisera undervisningen. Detta genom att kontinuerligt följa upp undervisningsplanen och med hjälp av reflektionsunderlagen analysera och utvärdera arbetet. För att systematiskt följa upp och planera utbildningen och undervisningen använder vi planering- och bedömningsverktyget i Skolplattformen.

KF:s inriktningsmål:

## 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla






KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb		Tas fram av nämnd	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)		33 %	Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan		88 %	År
 Antal barn per grupp		16	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)		4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget		3,6	År

Nämndmål:

**Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden**

### Beskrivning

Utbildningen ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Barnkonventionens intentioner är tydliga i utbildningens innehåll. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett tillgängligt och fungerande språk för alla barn.

Interkulturellt förhållningssätt präglar undervisningen samt förskollärarnas och barnskötarnas kommunikation med barn och vårdnadshavare. Förskolans medarbetare har adekvat kompetens för att utföra sitt läroplansuppdrag. Kompetensutveckling prioriteras för att ytterligare stärka medarbetarnas förutsättningar att bedriva undervisning av hög kvalitet.

### Förväntat resultat

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats. Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll. Alla barn möter en varierad språklig och kommunikativ miljö.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska i samarbete med förskoleenheterna revidera underlagen för stadens språkprogram	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens förskoleavdelning ska utveckla arbetet med minoritetsspråk	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina arbetssätt med barnkonventionen	2021-01-01	2021-12-31

**Enhetsmål:**

Gruppen är en tillgång där varje barn har en självklar plats, ges utrymme och blir lyssnat på

**Förväntat resultat**

- Barnen erbjuds en likvärdig utbildning utifrån barns olika förutsättningar och behov
- Barnen har ett rikt och varierat språk och kan uttrycka sina åsikter och tankar
- Barnen har inflytande och är delaktiga
- Barnen har kunskap och erfarenhet om Barnkonventionen
- Barnen är i ett sammanhang där digitala verktyg har en naturlig plats i utbildningen

**Arbetsätt**

- Vi anpassar utbildningen och miljön utifrån barnens olika förutsättningar och behov
- Vi skapar olika mötesforum för barnen där barnens tankar och åsikter tas tillvara
- Vi utformar miljön och planerar utbildningen utifrån de behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för
- Vi arbetar aktivt med Barnkonventionen tillsammans med barnen i den vardagliga praktiken genom samtal, litteratur och olika projekt. Pedagogernas förhållningssätt möjliggör och konkretiserar barns rättigheter i alla delar av utbildningen
- Vi använder digitala verktyg på ett sätt som stimulerar barnens utveckling och lärande

**Resursanvändning**

Pedagogerna planerar och följer upp arbetet. Biträdande rektorer följer kontinuerligt upp och stödjer arbetslagen.

Nätverksmötena för både förskollärare och barnskötare samt andra pedagogiska forum möjliggör diskussioner och erfarenhetsbyte för pedagogerna.

**Uppföljning**

Arbetslagen använder sig av olika former av dokumentation som underlag för reflektion och samtal och följer kontinuerligt upp undervisningen med hjälp av Skolplattformens planering och bedömningsverktyg där det finns mallar för utbildning och undervisningsplan.

Utvärderingen och uppföljning sker i olika forum som reflektionsmöte, uppföljningsmöte tillsammans med biträdande rektorer, nätverksträffar mm.

Enhetsmålen följs upp via: WKI, T1, T2 och Brukarundersökningen. Barn och vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i den processen och deras röster ska lyftas fram.

Nämndmål:

## Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i lärmiljöer av hög kvalitet

### Beskrivning

Alla barn erbjuds en pedagogisk, stimulerande och trygg utbildning som utgår från skollagen och läroplanens mål. Utbildningen präglas av samt stärker barnens intresse och nyfikenhet för att lära och erövra nya erfarenheter och kunskaper. Barns behov, inflytande och delaktighet är en utgångspunkt för hur utbildningen utformas. En god omsorg är en förutsättning för utveckling och lärande.

Utbildningen bedrivs i likvärdiga lärmiljöer som uppmuntrar till lek och utforskande. Språk och fysisk rörelse tillsammans med hållbar utveckling är särskilt prioriterade områden. Användningen av digitala verktyg främjar undervisningen och barnens utforskande.

Förskolornas systematiska kvalitetsarbete är en förutsättning för att erbjuda en likvärdig utbildning och undervisning av hög kvalitet. Förskolorna planerar, följer upp, utvärderar och analyserar verksamheten. Stadens webbaserade kvalitetsindikator för förskola är en viktig del i detta arbete. Barnens lärande och utveckling dokumenteras, följs upp och kommuniceras med vårdnadshavarna, bland annat via Skolplattformen.

Förskolorna präglas av ett tydligt ledarskap, tydliga roller, ansvarsfördelning och kommunikation på alla nivåer i organisationen.

### Förväntat resultat

Alla barn möter likvärdiga lärmiljöer utformade utifrån intentionerna i läroplanen. Alla barn är fysiskt aktiva utifrån sina förutsättningar, i utmanande och varierande miljöer. Alla barn utmanas i sin användning av digitala verktyg i lärandet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer	3,6		År
♀ Vårdnadshavares sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden	90		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet.	2020-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska stärka rektorer i deras kommunikation med vårdnadshavare och medarbetare	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska tillsammans med förskoleenheterna implementera ställningstaganden för digitala verktyg i sina verksamheter	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma och implementera ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö.	2020-01-01	2021-12-31





Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens förskoleenheter ska utveckla sina arbetssätt med kvalitetsindikatorn i syfte att höja lärmiljöernas kvalitet.	2020-01-01	2021-12-31

#### Enhetsmål:

Varje barn i Gröndals förskolor möts av lärmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner

#### Förväntat resultat

- Barnen erövrar kunskap genom lek och lustfyllt lärande
- Barnen har ett rikt och varierat språk och kan kommunicera och uttrycka sig på olika sätt
- Barnen har förmåga att uttrycka sig med hjälp av olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans
- Barnen har förmåga att använda matematiska begrepp i sitt kunskapsökande
- Barnen har kunskap om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysiska fenomen
- Barnen är i ett sammanhang där olika val i vardagen bidrar till en hållbar utveckling
- Barn visar rörelseglädje och välbefinnande
- Barnen är i ett sammanhang där digitala verktyg har en naturlig plats i utbildningen

#### Arbetssätt

- Vi skapar förutsättningar för både spontan och planerad lek där alla barn utifrån sina förutsättningar och förmågor deltar
- Vi skapar rika språkliga miljöer som stimulerar barns lärande genom högläsning, samtal, använder olika språkliga genrer för att utvidga barns ordförråd och kommunikativa förmåga samt erbjuder alternativa kommunikationsformer
- Vi skapar miljöer som utvecklar matematiskt tänkande samt förmåga till problemlösning
- Vi skapar möjligheter för barnen att vistas i naturmiljöer, ger barnen kunskaper om växter och djur samt miljöer som inbjuder till att experimentera och utforska naturvetenskapliga fenomen och processer
- Vi är förebilder för barnen och visar hur våra egna handlingar påverkar miljön och bidrar till hållbar utveckling
- Vi skapar förutsättningar för barnen att känna hälsa och välbefinnande genom att delta i olika rörelseaktiviteter
- Vi använder digitala verktyg på ett sätt som stimulerar barnens utveckling och lärande

#### Resursanvändning

Pedagogerna planerar och följer upp arbetet. Biträdande rektorer följer kontinuerligt upp och stödjer arbetslagen.

Nätverksmötena för både förskollärare och barnskötare samt andra pedagogiska forum möjliggör diskussioner och erfarenhetsbyte för pedagogerna.

#### Uppföljning

Arbetslagen använder sig av olika former av dokumentation som underlag för reflektion och samtal och följer kontinuerligt upp undervisningen med hjälp av skolplattformens planering

och bedömningsverktyg där det finns mallar för utbildning och undervisningsplan. Utvärderingen och uppföljning sker i olika forum som reflektionsmöte, uppföljningsmöte tillsammans med biträdande rektorer, nätverksträffar mm. Enhetsmålen följs upp via: WKI, T1, T2 och Brukarundersökningen. Barn och vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i den processen och deras röster ska lyftas fram.

KF:s inriktningsmål:

## **2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt**

KF:s mål för verksamhetsområdet:

### **2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring**

Nämndmål:

#### **Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter**

##### **Beskrivning**

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla fler och bättre möjligheter till kultur- idrotts- och fritidsaktiviteter. Lösningar utformas så att även personer med funktionsnedsättning kan delta i och utöva hälsofrämjande aktiviteter.

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Förskolan ska i samarbete med kulturnämnden och stadens fria kulturaktörer verka för att fler barn kommer i kontakt med kulturverksamheter.

Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla.

Stadsdelsnämnden utreder möjligheten att använda delar av det före detta förvaltningskontoret i Älvsjö till en mötesplats för både ungdomar och äldre, med möteslokaler för studieförbund och föreningar. Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.



## Förväntat resultat

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet. Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska verka för att enheterna nyttjar de erbjudanden som ges via kulanpremien i syfte att fler barn ska ta del av kultur.	2021-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

## 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider		1,8 kg CO <sub>2</sub> per kg livsmedel	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter		1945 GWh	År

Nämndmål:

## Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är en fossilfri organisation år 2030

### Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan (MKHP) har nu tagits fram och kommer börja följas under 2021. Stadsdelsnämnden tar med sin MKHP ett krafttag vad gäller miljöfrågorna. Fokusområdena kommer från stadens miljöprogram. Många av miljöfrågorna är sådant som stadsdelsnämnden har arbetat med tidigare - att verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor etc. Dock så innebär stadsdelsnämndens MKHP en konkretisering av hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå målet att vara fossilfria år 2030.

Vidare arbetar förvaltningen med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, först ska en inventering göras under året för att undersöka vilka verksamheter som fortfarande inte har fått LED-belysning och/eller energisnåla vitvaror. Underlaget från inventeringen kommer att ligga till grund för klimatinvesteringar senare i år och eventuellt även för 2022. Vid upphandling av nästa parkentreprenad ska tydliga miljökrav ställas för att minska förvaltningens indirekta klimatpåverkan. Parkentreprenaden använder många tunga fordon och arbetsmaskiner och är därför en stor indirekt utsläppskälla för stadsdelsnämnden. Idén är att ställa krav på elektrifiering och biodrivmedel.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska livsmedels

negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel med 25 procent till 2023. Livsmedelsinköp är en av förvaltningens största källor till växthusgaser, 2019 innebar förvaltningens livsmedelsinköp utsläpp av ca 1500 ton CO<sub>2</sub>e (koldioxidekvivalenter).

### Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden har implementerat den lokala miljö- och klimathandlingsplanen som konkretiserar miljöprogrammets mål. I den ingår bland annat att stadsdelsnämnden ska minska användningen av plast i verksamheterna. Matavfall har återvunnits i hög grad där det är möjligt och samtliga verksamheter som regelbundet serverar måltider har alla matåtervinningsmöjligheter. Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Den relativa energiförbrukningen i förvaltningen har minskat. Utsläpp från förvaltningens verksamheter, både direkta och indirekta, har minskat. Nämnden ska arbeta mot att vara en fossilfri organisation år 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska genom regelbunden uppföljning och kunskapsspridning få ner klimatpåverkan från livsmedelsinköp.	2021-01-01	2021-12-31
Förvaltningens förskoleavdelning ska erbjuda förskolornas kockar kompetensutveckling för att höja kunskaperna om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan, biologisk mångfald	2020-01-01	2021-12-31
Förvaltningens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt tillsammans med förskoleavdelningen arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliesmart vägledning för kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2021-12-31
Förvaltningens verksamheter ska arbeta aktivt för att minska användningen av plast.	2021-01-01	2021-12-31

### Enhetsmål:

Enhetens medarbetare arbetar aktivt för att göra miljövänliga val i verksamheten.

### Förväntat resultat

- Alla förskolor i enheten är på nivå 2 enligt Kemikaliesmart förskola
- Andel ekologiskt livsmedel är 60%

### Arbetsätt

- Alla förskolor i enheten ska följa Kemikaliesmart förskola och är minst på nivå 2
- Alla förskolor utvecklar arbetet med att erbjuda olika naturmaterial och återvinningsmaterial
- Enhetens kockar utvecklar kompetensen kring ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan
- Kockarna gör sina inköp i Agresso systemet och ökar andel ekologiskt livsmedel
- Alla förskolor ska ha ett medvetet förhållningssätt vid inköp av nytt material

### Resursanvändning

Stockholmstads webbutbildning för kemikaliesmart förskola.

**Uppföljning**

Enhetsmålet följs upp via: T1, T2.

KF:s inriktningsmål:

**3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden**

KF:s mål för verksamhetsområdet:

**3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser**

Nämndmål:

**Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom givna ekonomiska ramar****Beskrivning**

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Avdelningen för social omsorg fortsätter arbetet med ekonomi i fokus med särskild tyngdpunkt på långsiktiga anpassningar utifrån ekonomiska förutsättningar. En utökad samverkan internt och externt är nödvändig i det fortsatta arbetet. De myndighetsutövande enheterna inom individ- och familjeomsorgen arbetar utifrån översyn av placeringskostnader med alternativa men fullgoda lösningar samtidigt som den egna öppenvården utvecklas för att möta och följa våra invånares behov. Förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Utifrån ett minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos målgruppen pågår i vissa utförarverksamheter samlokalisering samt utveckling av verksamhetens utformning och innehåll. Organisation och bemanning ses över och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi där verksamheterna kan bedrivas inom given budgetram.

**Förväntat resultat**

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Enhetsmål:

Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi.

**Förväntat resultat**

- Enheten ska ha en budget i balans

**Arbetsätt**

- Tydliga rutiner för intag av vikarier
- Tydliga rutiner för inköp
- Arbeta för att alltid ha fulla barngrupper. Alla inom enheten är ansvariga för att vi ska ha en god kvalitet och ett gott rykte så att vi blir attraktiva verksamheter att gå på

**Resursanvändning**

Enhetsen har genomgång av budget en gång i månaden med controller på förvaltningen. Vi har tydliga rutiner och en tydlig medvetenhet kring inköp av material och förbrukningsvaror.

**Uppföljning**

Uppföljning en gång i månaden med controller och verksamhetschefen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

### 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämndmål:

**Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö****Beskrivning**

Förvaltningen kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom tre områden; arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. I den relativt nya förvaltningen är det viktigt att fortsätta skapa en gemensam grund och stärka cheferna i de kunskaper och processer som säkerställer ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivarfrågor och på så sätt stärka arbetsgivarvarumärket både internt och externt.

**Förväntat resultat**

Förvaltningen har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.

Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget

Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens förskoleenheter ska implementera arbetet med förbättrad arbetsituation för förskollärare och barnskötare i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2020-01-01	2021-12-31

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare är professionella, engagerade och har en hälsosam arbetsmiljö.

### **Förväntat resultat**

- Rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet görs kända i organisationen

### **Arbetsätt**

Arbetsmiljön diskuteras kontinuerligt på våra APT. Under året har vi fyra planeringsdagar under dessa dagar fokuserar vi på uppdraget och verksamhetens mål. Där har medarbetarna möjlighet att påverka och vara delaktiga i planeringen av verksamheten för att driva utvecklingen framåt och ha en god arbetsmiljö.

Arbetsmiljögruppen som består av skyddsombuden och ledningen har två träffar per termin. Syftet med detta är att fånga upp utvecklingsmöjligheterna inom enheten för att kunna skapa en arbetsmiljö av hög kvalitet.

Handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare är utifrån de lokala förutsättningarna framtagna och arbetet fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen.

Medarbetarsamtal och bedömningsamtal sker under hösten och våren. Samtalet är enskilt. Syfte med samtalen är att förtydliga uppdraget och målen för verksamheten samt ge möjlighet till varje enskild medarbetare att analysera sin prestation.

### **Resursanvändning**

Enhetens skyddsombud samt en tydlig struktur som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet sker under året. Genomgång av målen för arbetsmiljön samt uppföljning av handlingsplanerna är en del av denna struktur.

### **Uppföljning**

Enligt årshjulet följer vi våra riktlinjer och policy samt handlingsplaner för arbetsmiljön.

Nämndmål:

**Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på resultat för invånarna**

### **Beskrivning**

En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna.

### **Förväntat resultat**

Stadsdelsnämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar. Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Nämndmål:

### **Stadsdelsnämndens verksamheter är innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter**

#### **Beskrivning**

Nämndens arbete med att utveckla arbetet med innovation och digitalisering kommer att intensifieras. Bland annat kommer en innovationsansvarig att utses för att driva frågorna. Stödet till verksamheterna i innovation och digitalisering ska öka och innovationer och idéer kring digitalisering ska uppmuntras.

Stadsdelsnämnden ska bidra till att utveckla stadens arbete med att utveckla säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Nämnden har en utsedd informationssäkerhetssamordnare och ett lokalt dataskyddsbud. Medarbetarna på förvaltningen ska ha kunskap om informationssäkerhet och vad det innebär för deras verksamhet. Stadsdelsnämnden behöver öka andelen medarbetare som tar del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd under 2021.

Avdelningen för förskola

Implementeringen av den lokala digitaliseringsstrategin och införandet av skolplattformen fortsätter under 2021. Satsningar på digitala verktyg både för barn och pedagoger fortsätter parallellt med kompetensutveckling. Förskoleavdelningen har formulerat ett antal pedagogiska ställningstaganden kopplat till digitaliseringen som ska utgöra stöd för undervisningen samt förtydliga förskolans digitaliseringsuppdrag, både för medarbetare och för vårdnadshavare.

Avdelningen för social omsorg

Avdelningen uppmärksammar och möjliggör ett modigt ledarskap och engagerade medarbetare som bidrar till fortsatt innovation och utvecklingsarbete. Arbetet med att socialtjänsten ska bli mer effektiv och utveckla användandet av digitalisering och e-tjänster fortsätter. Den digitala utvecklingen fortgår även internt med fortsatta digitala möten och användandet av olika verktyg för att öka interaktionen vid dessa. Verksamheterna följer och bidrar till stadens arbete med moderniseringen av sociala system. Förberedelser inför införandet av Esset fortgår inom alla berörda verksamheter och under 2021 kommer verksamheter på området barn och unga gå över till Esset som socialt system.

Flera utförarverksamheter kommer gå över till det nya digitala systemet Medvind för schemaplanering, bemanning och tidsregistrering. En kartläggning av den digitala kunskapen kommer göras inom grupp- och servicebostäderna samt bland deltagare inom de socialpsykiatriska verksamheterna för att stärka den digitala delaktigheten. Avdelningen ska utöver det utveckla och stärka arbetet med digitalisering för deltagare i dagliga verksamheter och personer med daglig assistans med syftet att öka graden av delaktighet och motverka isolering i pandemins spår.



Avdelningen för äldreomsorg

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

### **Förväntat resultat**

Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheterna. Verksamheterna är innovativa och använder digitala lösningar och annan välfärdsteknik. Verksamheterna har hög kvalitet och det finns en jämlik tillgång till gott stöd och service. Andelen medarbetare som tagit del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetskydd och dataskydd har ökat.



## Redovisning av ekonomi

### Resursanvändning

#### Budget 2021

Budgetår:	2021
Enhet :	Gröndals förskolor
Enhetschef:	Razieh Zeinoddin

<b>Beloppen anges i TKr</b>	<b>Budget</b>
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	0
Hysesintäkter	0
Bidrag	1005
Försäljning	82397
Övriga externa intäkter	0
<i>Summa intäkter</i>	83402
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	74373
Övriga personalkostnader	662
Lokalkostnader	2492
Entreprenader och köp av verksamhet	0
Övriga kostnader	5875
<i>Summa kostnader</i>	83402
<i>Summa netto</i>	0

#### Övrigt